

Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33432>

Özet

Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçeği (YÖSAD), Akyol ve Akçay (2013) tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin temel amacı, çalışanların örgüt içindeki Örgütsel Adalet algılarının, özellikle yönetimin alt temel süreci bakımında kapsamlı bir şekilde deşerlendirmektir. Ölçek, karar verme, planlama, örgütlenme, koordinasyon, etkileme ve deşerlendirme gibi yönetim fonksiyonlarının her birinde adaletin varlığını ve etkisini ölçmek üzere tasarlanmıştır. Yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip, güvenilir ve geçerli bir araç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Adalet, Yönetim Süreçleri, Adalet Algısı, Örgüt Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Güvenirlik, Geçerlik

Yazarlar

Akyol, B., Akçay, R. C.

Amaç

Ölçeğin geliştirilme amacı, çalışanların yönetim süreçlerinin farklı amaçlarında deneyimledikleri ve algıladıkları örgütsel adalet düzeyini belirlemektir. Geleneksel örgütsel adalet ölçümlerinden farklı olarak, bu ölçek adaleti genel bir kavram olarak değil; planlamadan deşerlendirmeye kadar uzanan spesifik yönetim fonksiyonları bakımında analiz ederek daha detaylı ve eyleme dönük veriler sağlamayı hedefler. Bu sayede, yöneticilerin hangi süreçlerde adaletli davranma konusunda eksiklik yaşıyorları tespit edilebilir.

Yapı

Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçeği, örgütsel adalet kavramının yönetim fonksiyonlarının alt temel boyutu üzerinden yapılandırılmaktadır. Bu yapı, adaletin sadece sonuçlar (dağıtım) veya prosedürler (işlemsel adalet) ile sınırlı kalmayıp, tüm yönetsel eylemlere yayıldığını varsayar. Ölçek toplamda 37 maddeden oluşmakta olup, örgütsel adaleti alt farklı yönetim sürecine göre ayrılmaktadır:

Karar Verme Sürecinde Adalet

Planlama Sürecinde Adalet

Örgütlenme Sürecinde Adalet

Koordinasyon Sürecinde Adalet

Etkileme Sürecinde Adalet

Değerlendirme Sürecinde Adalet

Bu çok boyutlu yaklaşım, örgütsel adalet etkisini ölçmek konusunda detaylı bir çerçeve sunmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini ortaya koymak amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Geçerlik çalışması ilk aşamalarında, ölçek maddelerinden elde edilen verilerin faktör analizi için uygunluğunu kontrol etmek üzere istatistiksel testler gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik yapısını destekleyen faktör yüklerinin belirlenmesini sağlamıştır. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin yapısal geçerliliğinin kabul edilebilir düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik çalışması, 37 maddenin iç tutarlılığını değerlendirmek üzere Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanarak yapılmıştır. Elde edilen değerler, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin tamamı için hesaplanan iç tutarlılık katsayısı **0.98** gibi oldukça yüksek bir değere sahiptir. Alt boyutlar bazında elde edilen katsayılar ise şöyledir:

Karar Verme Sürecinde Adalet: 0.90
Planlama Sürecinde Adalet: 0.95
Örgütlenme Sürecinde Adalet: 0.95
Koordinasyon Sürecinde Adalet: 0.92
Etkileme Sürecinde Adalet: 0.92
Değerlendirme Sürecinde Adalet: 0.96

Bu katsayılar, ölçeğin ölçtüğü yönetim süreçlerinde örgütsel adalet etkisini tutarlı ve güvenilir bir şekilde ölçebildiğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek için uygulanan Faktör Analizi öncesinde, veri setinin uygunluğu kontrol edilmiştir. Bu kontrol, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett Sphericity Testi sonuçlarına bakılarak gerçekleştirilmiştir.

KMO Değeri: 0.636 olarak belirlenmiştir. Bu değer, verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir.

Bartlett Testi Sonucu: Ki kare değeri 1607.805 (serbestlik derecesi $df=1561$, $p=.000$) olarak bulunmuştur.

Bartlett testi sonucunun istatistiksel olarak anlamlı ($p < .001$) çökmesi, deikenler arasındaki korelasyon matrisinin birim matris olmadı ve dolayısıyla veri setinin faktörleştirme için uygun düzeyde olduğunu doğrulamaktadır.

Ölçüm Aracı

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çalışanlar, Örgüt Üyeleri

Age Group: Yetkinler (Çalışma Yaamındaki Bireyler)

Population Details: Ölçek, örgütsel ortamlarda görev yapan ve yönetim süreçlerine maruz kalan bireylerin adalet algısını ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Test Methodology: 5'li Likert Ölçeği (Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a kadar derecelendirme).

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Adalet, Yönetim Süreçleri, Cronbach Alpha, KMO, Faktör Analizi, Likert Ölçeği, Güvenirlik

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?

Correspondence Address: Belirtilmemi?

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçek, 2013 yılında B. Akyol ve R. C. Akçay tarafından geliştirilmiş ve yayınlanmıştır. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için yazarlardan izin alınması tavsiye edilir. Ticari kullanım ücreti ve özel izin gereklilikleri için yazarlarla iletişime geçilmelidir.

Kaynaklar

Akyol, B. ve Akçay, R. C. (2013). Yönetim süreçlerinde örgütsel adalet ölçeği: Geçerlik ve

güvenirlük çal??mas?. **The Journal of Academic Social Science Studies**, 6 (5), 147-164.

Makalenin DOI ba?lant?s?: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1328>

Makalenin tam metni bu adresten indirilebilir: jasstudies.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: yonetim-sureclerinde-orgutsel-adalet-olcegi-toad.pdf

Yönetim Süreçlerinde Örgütsel Adalet Ölçeği Maddeleri

Ölçek toplam 37 maddeden olu?maktadır ve alt? alt boyuta ayr?lm??tır. Maddelerin orijinal içeri?i bu kaynakta belirtilmemiştir, ancak alt boyutlar a?a??daki gibidir:

Karar Verme Sürecinde Adalet

Planlama Sürecinde Adalet

Örgütlenme Sürecinde Adalet

Koordinasyon Sürecinde Adalet

Etkileme Sürecinde Adalet

De?erlendirme Sürecinde Adalet